

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatio Synoptica De Iudiciis Ad Lib: II. Decretal:
Gregorii IX.**

**Herberstein, Ferdinand von
Tabarelli de Fatis, Donato Vincenzo**

Spirens., 1660

10.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11416

modo in læsa Majest: quamvis etiam in his
 excludi non possint probationes necessa-
 riæ & defensiones legitimæ: citatio, præ-
 statio juramenti, de calumnia vel malitia,
 aut de veritate dicenda, & sententia defi-
 nitiva in scriptis à Judice feratur, quando
 de levioribus, & parvi momenti causis
 non agitur, *per Gl. in L. 3. §. sciendum ff. ad
 exhibendum.* Ordinarium verò seu plena-
 rium, in quo judiciorum ordo solenniter
 observatur, plena causæ cognitio adhibe-
 tur, ut cum reo citato, libellus, seu actoris
 intentio scripta editur, & litis fit contesta-
 tio, præstito juramento calumniæ, re per
 probationis legitimè excusâ, & sententia
 postremo executioni mandatâ, nisi ea per
 appellationem, vel restitutionem in inte-
 grum, vel supplicationem suspendatur,
 rescindatur, vel nulla declaretur, ut habet
L. prolatam, & ibi DD. C. de Sent: & interlocu-

10. Et ordinaria quidem judicia plera-
 que sunt, extraordinaria verò pauciora, &
 legibus nominatim prodita; qualia qui-
 busdam censentur, possessoria, de quibus
sup. concl: 6. petitio bonorum possessionis
 ex edicto Carbonis *per L. 3. ff. de Carb. ed.*
 missio

missio in possessionem fundi *ex L. 2. C. ubi
in rem act: causæ honorariorum & merce-
dum L. 1. ff. de extr: cogn: causæ alimentorum,
L. pen: ff. de his, qui sunt sui vel al. jur: Si pi-
gnus captum negetur debitoris esse, L. à
D. Pio 15. §. si rerum ff. de re judic: Si ad ex-
hibendum agatur L. 3 §. sciendum ff. ad ex-
hib: Si Pater liberis conditionem quære-
re, aut dotare nolit, L. 1. ff. de rit. nupt:
Si Pater, Mater, propinqui dissentiant,
circa eligendum maritum mulieri, 25. an-
nis minori, L. vidua 18. L. in conjunctione 20.
C. eod. Deniq; quotiescunq; periculum in
mora est, aut partes consentiunt, etiam
causa, quæ alioquin ordinaria est, summa-
ria posse fieri videtur, ut proinde hoc so-
lo modo causas miserabilium personarū
summarias agnoscamus, per L. un: C. quan-
do Imp: int: pup: vel vid: contra Gail: 1. obser: 1.
n. 40. & obs: 78. n. 3. qui simpliciter sum-
marias censet; idemq; obtinet in causis
matrimonialibus, contra quosdam, qui
simpliciter summarias, & de plano exer-
cendas scripserunt, sed malè, quò enim
unaquæq; causa gravior, eò minùs de pla-
no exerceri potest, per L. levia 6. ff. de ac-
cus;*

*cus: L. omnia 71. ff. de R. I. Covar: p. 2. de Ma-
trim: cap. 8. §. 12.*

II. Ex quibus facile deduces, non potest
se Judicem pro arbitrio suo in qualibet
causa coram se intentata summarie
procedere, sed in illis tantum casibus,
quos jura exprimunt *L. nec quidquam §. de
plano ff. de offic. Procons.* in reliquis autem
ibi non recensitis teneri servari proces-
sum ordinarium, adeo ut neque legato
à latere permissum sit per se cognoscere,
vel delegare alteri causam cognoscendam
summarie, quæ de Jure summaria non
est, ut fuse *Gl. in cap. fin. de heret. in 6.* Sicut
è contrà, si per rescriptum (ut sæpè fit)
Judici mandetur, ut in causa certa pro-
cedat summarie, non potest Judex ut
processu ordinario, quia mandatum ha-
bet procedendi summarie, quod ipse non
potest invitis partibus ex se mutare, ut
tradit *Gl. in Clement. Sæpe de verb. sign. cum
Panor. ibid.* Dico partibus invitis, quia si
partes consensum præstent, ut proceda-
tur viâ ordinariâ, id Judex poterit, quia
quamvis ipsi mandetur, ut de plano pro-
cedat, id tamen factum est, in favorem

par-